

สภาเภสัชกรรม (The Pharmacy Council of Thailand)

สำนักงานเลขาธิการสภาเภสัชกรรม อาคารสภาวิชาชีพ ชั้น 8 กระทรวงสาธารณสุข

เลขที่ 88/19 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2591 9992-5 , 080 285 8082 โทรสาร 0 2591 9996

Website: <https://www.pharmacycouncil.org> Email: pharthetai@pharmacycouncil.org

ประกาศสภาเภสัชกรรม

ที่ ๒๘ /๒๕๖๘

เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๘ (หลักสูตรหกปี)
เพื่อการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยสภาเภสัชกรรม

เพื่อให้การจัดการศึกษาในมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๘ (หลักสูตรหกปี) สอดคล้องกับมาตรฐานอุดมศึกษา ตามประกาศเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และ เกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรให้ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี อย่างครบถ้วนและเหมาะสม ทั้งนี้ ในการออกแบบหลักสูตรควรมีการจัดทำรายวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดเน้นของแต่ละสาขาเฉพาะทาง เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อบทบาทวิชาชีพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของระบบสุขภาพและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณากำหนดรายละเอียดการปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรเภสัชศาสตร์บัณฑิต เป็นไปอย่างเหมาะสม คณะกรรมการสภาเภสัชกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๓๕๙ (๔/๒๕๖๘) เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๘ (หลักสูตรหกปี) รายละเอียดตามมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๘ (หลักสูตรหกปี) แนบท้ายประกาศฉบับนี้

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(เภสัชกรปรีชา พันธุ์ติเวช)

นายกสภาเภสัชกรรม

มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2568 (หลักสูตรหกปี)
เพื่อการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยสภาเภสัชกรรม

1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา เภสัชศาสตร์

ชื่อสาขาวิชา

- (1) เภสัชกรรมอุตสาหกรรม
- (2) การบริหารทางเภสัชกรรม
- (3) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพ
- (4) ด้านอื่น ๆ ที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ สถาบันที่เปิดสอนสามารถระบุสาขาวิชา/สาขาวิชานั้นหรือไม่ก็ได้

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย

เภสัชศาสตรบัณฑิต

ภ.บ.

ภาษาอังกฤษ

Doctor of Pharmacy

Pharm.D.

หมายเหตุ: ชื่อปริญญาและชื่อที่แสดงสาขาวิชา อาจกำหนดแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ตามรายละเอียดของสาขาวิชานั้น หากชื่อปริญญาและ/หรือชื่อสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดแตกต่างจากที่ปรากฏในมาตรฐานหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาจะต้องแสดงผลพาร์ทการเรียนรู้สอดคล้องกับชื่อปริญญานั้น ๆ และเสนอต่อสภาเภสัชกรรมเพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญาให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.2565

3. คุณลักษณะเบื้องต้นของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมที่พึงประสงค์

- 3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและเจตคติที่ดี เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
อุทิศตน เสียสละ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 3.2 มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์และบูรณาการหลักการและทฤษฎีทางเภสัชศาสตร์ในการ
ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา

- 3.3 สามารถคิดวิเคราะห์และจัดการปัญหาอย่างเป็นระบบและมีวิจารณ์ญาณบนหลักฐานทางวิชาการ รวมทั้งมีความสามารถในการวิจัย
- 3.4 เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคมด้านยาและสุขภาพ
- 3.5 มีความใฝ่รู้และมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3.6 มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีมและพร้อมนำการเปลี่ยนแปลง
- 3.7 สามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและเป็นสากล
- 3.8 มีความคิดสร้างสรรค์สู่การสร้างนวัตกรรม

4. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต ต้องสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ การจัดการหลักสูตรควรมีการออกแบบ หลักสูตรหรือรายวิชาที่ปรับให้เหมาะสมกับจุดเน้นของแต่ละสาขาเฉพาะทาง

4.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

4.2 หมวดวิชาเฉพาะ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.2.1 กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนทางด้านเภสัชศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ

4.2.2 กลุ่มวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพเภสัชกรรม ได้แก่ กลุ่มวิชาด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรม กลุ่มวิชาด้านการบริหารทางเภสัชกรรม และกลุ่มวิชาด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจ โดยสัดส่วนของแต่ละกลุ่มวิชาให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละหลักสูตรและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรม ทั้งนี้ ให้นับรวมวิชาการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพและวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัยของนิสิตนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวิชาชีพในหมวดวิชาเฉพาะ

อาจจัดวิชาหมวดเฉพาะในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ โดยอาจบูรณาการระหว่าง

กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพกับกลุ่มวิชาชีพ หรือระหว่างกลุ่มวิชาชีพด้านเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ด้านการบริการทางเกษตรกรรม และด้านเกษตรศาสตร์สังคมและบริหารเกษตรกิจก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวม เห็นความเชื่อมโยงของเนื้อหาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ให้ชัดเจนขึ้น

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือ สนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ตามที่สถาบันอุดมศึกษา กำหนด

ทั้งนี้ ทุกหมวดต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้อง กับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

โครงสร้างหลักสูตรเกษตรศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	150 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต
2.2) กลุ่มวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	92 หน่วยกิต
2.3) การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	ประกอบด้วย	
- ภาคบังคับ	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต (400 ชั่วโมง)
- สาขาน้น ชั้นปีที่ 6	ไม่น้อยกว่า	28 หน่วยกิต (1,600 ชั่วโมง)
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า	180 หน่วยกิต

โดยมีสัดส่วนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาของ กลุ่มวิชาด้านเกษตรกรรมอุตสาหกรรมจำนวนไม่น้อย กว่า 25 หน่วยกิต หรือร้อยละ 25 ของหน่วยกิตระดับวิชาชีพ กลุ่มวิชาด้านการบริการทางเกษตรกรรมจำนวนไม่น้อย กว่า 25 หน่วยกิต หรือร้อยละ 25 ของหน่วยกิตระดับวิชาชีพ และกลุ่มวิชาด้านเกษตรศาสตร์สังคมและบริหารเกษตร กิจจำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต หรือร้อยละ 12.5 ของหน่วยกิตระดับวิชาชีพ

5. เนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาเฉพาะ

เนื้อหาสาระสำคัญจัดเป็นกลุ่ม ดังนี้

5.1 กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และวิทยาศาสตร์ สุขภาพ โครงสร้างและหน้าที่การทำงานระบบต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์ สาเหตุ และ กลไกการเกิดโรค เทคนิคการใช้ เครื่องมือและการตรวจทางห้องปฏิบัติการและองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.2 กลุ่มวิชาด้านเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ประกอบด้วยองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวยา ผลิตภัณฑ์ยาและ สุขภาพ สมุนไพร และชีววัตถุต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นยา เทคนิคทางเกษตรกรรม การผลิตและวิจัยพัฒนายา วิทยาการ และ

เทคโนโลยีของยา การควบคุมและประกันคุณภาพยา การขึ้นทะเบียนยา กระบวนการเก็บรักษาและกระจายยา เทคโนโลยีชีวภาพ และปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่อื่น ๆ ในการผลิตยา ตลอดจนอุตสาหกรรมยาโลกและองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยาในนี้ครอบคลุมทั้งยาสำหรับคนและสัตว์ สำหรับสาขาวิชาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม จะมีการเรียนรายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึงการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น

5.3 กลุ่มวิชาด้านการบริหารทางเภสัชกรรม ประกอบด้วย องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในผู้ป่วย กลไกการออกฤทธิ์ของยา กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อยาเข้าสู่ร่างกาย การประเมินสุขภาพเบื้องต้น การเลือก ใช้ยา ในการรักษาโรค กระบวนการจ่ายยาและส่งมอบยา การแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ การติดตามผลการใช้ยา และการจัดการปัญหาหรืออาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการใช้ยาในผู้ป่วย การตรวจร่างกายเบื้องต้นสำหรับโรคที่พบได้บ่อยในร้านยา การใช้ยาอย่างสมเหตุผล การแปลผลทางห้องปฏิบัติการ การให้ภูมิคุ้มกันโรค เภสัชกรรมทางไกล การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ การแพทย์แม่นยำ ปัญญาประดิษฐ์ (เน้นการประยุกต์ใช้) ทักษะตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรมจะมีการเรียนรายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึง การฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น

5.4 กลุ่มวิชาด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจ ประกอบด้วย องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบยาและสุขภาพ สาธารณสุข การบริการปฐมภูมิ การคุ้มครองผู้บริโภค นโยบายด้านยาและสุขภาพ แผนพัฒนาระบบยาและสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ กฎหมายและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เภสัชเศรษฐศาสตร์ และระบาดวิทยาทางยา การจัดการข้อมูลรวมถึงข้อมูลขนาดใหญ่ สุขภาพโลก (global health) และองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับสาขาวิชาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพจะมีการเรียน รายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึง การฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น

6. อาจารย์ประจำสถาบันการศึกษา ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำหน้าเป็นอาจารย์ผู้สอน มีดังนี้

6.1 สถานะ เป็นอาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ ในกรณีสถาบันการศึกษาของรัฐ อาจารย์ประจำของสถาบันฯ ต้องมีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาประเภทวิชาการ หรือพนักงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้น หรืออาจเป็นผู้ปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษาที่มีสถานะอื่นในลักษณะชั่วคราวหรือเฉพาะคราว โดยมีสัญญาจ้างการเป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำซึ่งมีระยะเวลาของสัญญาจ้างอย่างน้อย 1 ปี

กรณีที่มีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาประเภท

สนับสนุนวิชาการ และมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีใช้ตำแหน่งอาจารย์ (เช่น เภสัชกร นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ หรือตำแหน่งที่มีชื่ออื่น ๆ) รวมทั้งได้รับอนุมัติให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือผู้ที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายด้วย หรือเป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ต้องมีสถานะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งอาจปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาหรือบางเวลาที่มีเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ โดยมีสัญญาจ้างการเป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำมีระยะเวลาของสัญญาจ้างอย่างน้อย 1 ปี

อาจารย์ผู้สอนซึ่งมีสถานะตามข้อ 6.1 ต้องมีวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งขั้นต่ำผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาเภสัชศาสตร์หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

6.2 หน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์

6.3 คุณสมบัติของอาจารย์ประจำสถาบันการศึกษา

6.3.1 ผู้สอนในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปและวิชาพื้นฐานวิชาชีพ มีคุณสมบัติและผลงานตามข้อกำหนดของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน

6.3.2 ผู้สอนในกลุ่มวิชาชีพ มีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า สาขาเภสัชศาสตร์ หรือ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

6.4 คุณสมบัติเพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชาชีพ

6.4.1 อย่างน้อยร้อยละ 50 ของอาจารย์ประจำสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าโดยการรับรองขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล (กพ.) หรือสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์มีแผนพัฒนาอาจารย์ไปสู่เป้าหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน ทั้งนี้ไม่นับรวมอาจารย์ประจำจากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี)

6.4.2 อย่างน้อยร้อยละ 80 ของอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาชีพเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมที่ยังสามารถใช้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมได้อยู่

6.4.3 อาจารย์ประจำในสถาบันการศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาที่ยังไม่มีประสบการณ์การสอน มีได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด โดยสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ต้องมีกระบวนการพัฒนาทักษะด้านการสอนให้แก่อาจารย์

6.4.4 มีอาจารย์ซึ่งเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งมีใช้คุณวุฒิระดับปริญญา หรือมีหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญอื่นจากองค์กรระดับชาติหรือนานาชาติที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในหลักสูตร เช่น การได้รับวุฒิปัตร หนังสืออนุมัติ หรือประกาศนียบัตรอื่นในสาขาวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ของสภาเภสัชกรรม การผ่านการประเมินสมรรถนะอาจารย์ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ หรือสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์มีแผนพัฒนาหรือส่งเสริมให้อาจารย์ไปสู่เป้าหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน

6.5 คุณสมบัติของอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี)

กรณีที่หลักสูตรเภสัชศาสตร์มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก (กรณีเช่นว่านี้ องค์กรภายนอกดังกล่าว เรียกว่า สถาบันร่วมผลิต) ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานประจำในองค์กรภายนอก อาจทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ของสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ได้ (กรณีดังกล่าว ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานประจำในองค์กรภายนอก เรียกว่า อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต) ดังนี้

6.5.1 ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน ยกเว้น กรณีที่สถาบันร่วมผลิตมิใช่สถาบันอุดมศึกษา บุคคลดังกล่าวอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโท แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

6.5.2 มีหลักฐานการมอบหมายภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการสอนและหรือการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพที่ตรงกับสายงานหรือประสบการณ์ในหลักสูตรจากสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร

6.5.3 กรณีประสงค์จะให้บุคคลดังกล่าวนับเป็นอาจารย์ประจำจากสถาบันร่วมผลิต ให้นับเป็นอาจารย์ประจำจากสถาบันร่วมผลิตให้กับสถาบันการศึกษาเพียง 1 แห่ง
เงื่อนไขของการเป็นสถาบันร่วมผลิตเป็นไปตามเอกสารแนบท้าย

7 จำนวนอาจารย์สำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์

7.1 จำนวนอาจารย์ประจำสถาบันตามข้อ 6.1 และอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตตามข้อ 6.5 (ถ้ามี) เต็มเวลาต่อนิสิตนักศึกษา (คำนวณตามค่า Full Time Equivalent Student, FTES) สำหรับการเรียนการสอนรายวิชาที่คณะเปิดสอนในหมวดวิชาชีพ และรายวิชาพื้นฐานวิชาชีพที่เปิดสอนเอง (โดยคำนวณทั้งหลักสูตร) มีสัดส่วนไม่มากกว่า 1 : 8

การคำนวณ FTES ให้นับรวมอาจารย์และเภสัชกรซึ่งสังกัดสถาบันอุดมศึกษาที่สอนนิสิตนักศึกษา และอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) ที่มีหลักฐานการสอนนิสิตนักศึกษาเป็นประจำชัดเจน

7.2 กรณีของอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) จะต้องมีในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 20 ของ FTE ทั้งหมดที่พึงมีสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ๆ

7.3 สัดส่วนอาจารย์ประจำสถาบันและอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) แต่ละด้าน (ได้แก่ ด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรม ด้านการบริบาลทางเภสัชกรรม และด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจ) ต่อนิสิตนักศึกษา เต็มเวลาให้ไม่มากกว่า 1 : 8

7.4 สัดส่วนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการบริบาลทางเภสัชกรรมที่เป็นอาจารย์ประจำสถาบัน เภสัชกรประจำสังกัดสถาบันอุดมศึกษานั้น และอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) ที่สอนแบบ practice-based ด้วยหรือการปฏิบัติงานบริบาลทางเภสัชกรรมที่แหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ต่อจำนวนนิสิตนักศึกษาสาขาเน้นการบริบาลทางเภสัชกรรมแต่ละชั้นปี ในสัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา ไม่มากกว่า 1 : 6 ในกรณีที่สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ไม่สามารถปฏิบัติตามสัดส่วนดังกล่าวได้ ให้ขอความเห็นชอบจากสภาเภสัชกรรมเป็นรายกรณีไป

ทั้งนี้ ให้สถาบันเภสัชศาสตร์กำหนดเป้าหมายการพัฒนาส่วนตัวดังกล่าวเป็น 1 : 4

กรณีอาจารย์ประจำสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์จะนับเป็นอาจารย์ที่สอนแบบ practice-based ในกรณีต่อไปนี้

1. ร่วมปฏิบัติงานบริหารทางเภสัชกรรมในแหล่งฝึกปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยอย่างน้อย 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ซึ่งเทียบเท่ารายวิชาปฏิบัติการ 1 หน่วยกิต หรือ
2. เป็นอาจารย์ที่สอนนิสิตนักศึกษาในแหล่งฝึกปฏิบัติงาน

(หมายเหตุ อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตจะถือเป็นอาจารย์แบบ practice-based โดยอัตโนมัติ)

8. บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและบุคลากรห้องปฏิบัติการ

สถาบันต้องมีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและบุคลากรห้องปฏิบัติการในจำนวนที่เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีบุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในงาน บริหารวิชาการ การเงินและ พัสดุ กิจกรรม นิสิตนักศึกษา และบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างน้อย

9. ความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาต้องบริหารจัดการเพื่อให้มีความพร้อมในประเด็นต่อไปนี้

9.1 ความพร้อมของหลักสูตรและรายวิชา

9.1.1 จัดทำหลักสูตรที่ถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของ ประสพการณ์ภาคสนามตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

9.1.2 เสนอหลักสูตรต่อสภาสถาบันการศึกษาเพื่ออนุมัติรายละเอียดของหลักสูตรก่อนการเปิดรับ นิสิตนักศึกษา

9.1.3 หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาเภสัชกรรมก่อนวันเปิดภาคการศึกษาที่รับ นิสิตนักศึกษาเข้าเรียน

โดยให้สถาบันการศึกษาเสนอรายละเอียดของหลักสูตรที่ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย หรือผ่านการกลั่นกรองจากมหาวิทยาลัยมาแล้วในระดับหนึ่ง ต่อสภาเภสัชกรรมเป็นเวลาอย่างน้อย 180 วัน เพื่อให้ ความเห็นชอบ ก่อนที่จะเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

9.2 ความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอน

9.2.1 มีแผนความต้องการและแผนการสรรหาระยะ 5 ปีเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนทุกประเภทอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจนและปฏิบัติได้

9.2.2 มีการประเมินคุณภาพและปริมาณของทรัพยากรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

9.2.3 มีการประเมินความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร เพื่อการปรับปรุง

คุณภาพภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน

9.2.4 มีผู้รับผิดชอบดูแลสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ปฏิบัติงานการเรียนการสอน

9.2.5 สร้างกระบวนการคัดเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน และมีแนวทางการพัฒนาแหล่งฝึกปฏิบัติงานที่ชัดเจน

9.2.6 สร้างกลไกการจัดการศึกษาโดยร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

9.2.7 เมื่อครบรอบหลักสูตรให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรเช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

9.3 ความพร้อมของทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ โดยทรัพยากรขั้นต่ำเพื่อจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมก่อนเริ่มการศึกษาของแต่ละชั้นปีอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา และแผนการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ดังนี้

9.3.1 อาคารและห้องเรียนที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ทันสมัย พร้อมใช้ และมีระบบความปลอดภัยเพื่อให้คณาจารย์สามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.3.2 ห้องปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้ทางเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการหรือทำโครงการมีเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ทันสมัย เพียงพอ พร้อมใช้ และปลอดภัย

9.3.3 มีระบบสารสนเทศและเครือข่ายและซอฟต์แวร์ ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียง รวมทั้งมีคอมพิวเตอร์และ/หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ให้กับนิสิตนักศึกษาสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอน (ถ้าจำเป็น)

9.3.4 ห้องสมุดหรือแหล่งความรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีหนังสือ ตำรา ฐานข้อมูล และวารสารในสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในจำนวนที่เหมาะสม โดยจำนวนตำราที่เกี่ยวข้องต้องมีเพียงพอและทันสมัย ทั้งนี้อาจเป็นในลักษณะอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

9.3.5 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการจากแหล่งข้อมูล ทั้งในและต่างประเทศ โดยนิสิตนักศึกษาสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่างสะดวก

9.3.6 แหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพที่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา

9.3.7 สถานที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

9.3.8 ห้องทำงานที่เอื้อต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร รวมทั้งความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (online teaching)

10. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

10.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

10.2 ไม่เจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือมีความผิดปกติที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาเภสัชกรรม

10.3 มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วน ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

11. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

11.1 สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาเภสัชศาสตร์ ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพอย่างน้อยตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษากำหนดไว้ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานซึ่งขึ้นกับระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร มีการทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการจัดการหลักสูตรตามผลการประเมินต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นไปตามสภามหาวิทยาลัยของสถาบันนั้น ๆ กำหนด

11.2 ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาสาขาเภสัชศาสตร์ จะมีความเกี่ยวเนื่องกับการรับรองสถาบันการศึกษา เภสัชศาสตร์เพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ทั้งนี้ ตามประกาศสภาเภสัชกรรม ว่าด้วยการนั้น

12. กรณีที่มีเหตุผลอันสมควรเพื่อประโยชน์ในการเป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม สภาเภสัชกรรมมีอำนาจในการตีความ หรือวินิจฉัยปัญหาและข้อขัดข้องที่เกิดจากมาตรฐานนี้ รวมทั้งสามารถกำหนดแนวปฏิบัติหรือแนวทางในการดำเนินการตามมาตรฐานนี้ในส่วนที่อยู่ในอำนาจของสภาเภสัชกรรมได้

เอกสารแนบท้าย

เรื่อง สถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์

สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์สามารถจัดการศึกษาตามหลักสูตรเภสัชศาสตร์โดยการบริหารจัดการและรับผิดชอบโดยสถาบันการศึกษานั้นได้ โดยไม่ต้องมีสถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์ก็ได้ ทั้งนี้ อาจได้รับการสนับสนุนจากคณะ/หน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน หรือต่างสถาบัน หรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นสถานฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพหรือเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์

สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์อาจมีข้อตกลงการร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์ โดยจัดทำข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์สังกัดกับองค์กรภายนอกที่มีความพร้อมและศักยภาพในการร่วมพัฒนาและร่วมบริหารรวมทั้งร่วมสอนรายวิชาตามหลักสูตรเภสัชศาสตร์และสนับสนุนการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นิสิตนักศึกษา ข้อตกลงดังกล่าวต้องผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาและผู้บริหารสูงสุดขององค์กรภายนอกนั้น ทั้งนี้ องค์กรภายนอกดังกล่าว เรียกว่า “สถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์”

สถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์ ต้องเป็นองค์กรภายนอกสถาบันอุดมศึกษาที่มีสถานะใดสถานะหนึ่งที่มีหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเภสัชกรรมหรือเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนรายวิชาตามหลักสูตร และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 โดยอาจเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศซึ่งได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือเป็นบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าวและต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบ

อนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันการมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตในฐานะสถาบันร่วมผลิต สภาเภสัชกรรมจึงกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม ดังนี้

1. มีบันทึกข้อตกลงร่วมผลิต อาจจะเรียก MOU (memorandum of understanding) MOA (memorandum of agreement) หรือชื่ออื่นก็ได้ แต่ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงการแสดงเจตจำนงของทั้งสองฝ่ายในการร่วมผลิต บทบาทของทั้งสองฝ่ายทั้งบทบาททั่วไปและบทบาทเฉพาะเจาะจงที่เกี่ยวข้องกับการเป็นสถาบันร่วมผลิต ซึ่งต้องระบุด้วยว่าสถาบันร่วมผลิตจะมีบทบาทอย่างไร อาทิ ครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตร ความรับผิดชอบหรือการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในรายวิชาตามหลักสูตร เภสัชกรหรือผู้ปฏิบัติงานในสถาบันร่วมผลิตที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมผลิต เช่น การรับผิดชอบสอนรายวิชาหรือกลุ่มวิชา การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพตามหลักสูตร การปฏิบัติงานประจำ (ถ้ามี) เป็นต้น การสนับสนุนการร่วมผลิต ทั้งด้านทรัพยากร อาคารสถานที่ สถานที่ฝึกปฏิบัติ สถานะของนิสิตนักศึกษาในสถาน

ประกอบการ สวัสดิการและบริการที่จัดให้แก่นิสิตนักศึกษา สิทธิประโยชน์ที่อาจได้รับจากสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ และอื่น ๆ ที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ บันทึกข้อตกลงร่วมผลิตควรมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 7 ปี เพื่อให้ครอบคลุมระยะเวลาของหลักสูตร บันทึกข้อตกลงร่วมผลิตดังกล่าวต้องผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาด้วย ผู้ลงนามอาจเป็นอธิการบดี หรือรองอธิการบดี หรือคณบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดี

2. สถาบันร่วมผลิตที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการกิจที่ครอบคลุมงานของวิชาชีพเภสัชกรรมหรือเกี่ยวข้องกับรายวิชาตามหลักสูตร มีผลการดำเนินงานที่ดี มีระบบการบริหารงานที่ดี สามารถเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ดีได้ มีผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมและผู้ปฏิบัติงานประจำจำนวนที่เหมาะสม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานของสถาบันร่วมผลิตมีระยะเวลาการทำงาน ประสบการณ์ และผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อการสนับสนุนการผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์

3. สถาบันร่วมผลิต สามารถจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมผลิตในเวลาเดียวกันกับสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ได้เพียง 1 แห่ง หรือตามจำนวนที่สภาเภสัชกรรมกำหนด (ถ้ามี) หรือได้รับความเห็นชอบ ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควร (อาทิ กรณีโรงพยาบาลที่มีขนาดใหญ่และมีเภสัชกรจำนวนมาก อาจมีเภสัชกรจำนวนหนึ่งที่รับเป็นอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตให้กับสถาบันเภสัชศาสตร์แห่งหนึ่ง เภสัชกรอื่นอาจทำหน้าที่เป็นอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตกับสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งอื่นได้)

4. ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานในสถาบันร่วมผลิต อาจปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ในฐานะอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาตามหลักสูตรเภสัชศาสตร์ได้ กรณีอาจารย์ผู้สอนของสถาบันร่วมผลิตที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษา ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในสถาบันร่วมผลิตนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในหน่วยงานอื่นมาแล้วรวมไม่น้อยกว่า 6 ปี

5. กรณีการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตรของสถาบันร่วมผลิตที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตนั้นต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งขั้นต่ำผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่องในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

6. กรณีการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตรของสถาบันร่วมผลิตที่ไม่ใช่เป็นสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ และมีประสบการณ์การทำงานในสถาบันร่วมผลิตนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในหน่วยงานอื่นมาแล้วรวมไม่น้อยกว่า 6 ปี

7. จำนวนของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมของสถาบันร่วมผลิตที่สามารถนำมาคำนวณสัดส่วนของอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา (FTES) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดจำนวนรับนิสิตนักศึกษา เป็นไปตามเงื่อนไขที่สภาเภสัชกรรมกำหนด ได้แก่ คุณวุฒิหรือความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ น้ำหนักหรือสัดส่วนภาระหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น ชั่วโมงสอนหรือจำนวนหน่วยกิตที่รับผิดชอบ ลักษณะของภาระงานและปริมาณงาน ซึ่งสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญที่กำหนดของอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ตามวิธีการคำนวณ FTE ที่คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์กำหนด

8. อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตที่สามารถนำมาใช้คำนวณสัดส่วนของอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา (FTES) มีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 20 ของ FTE ทั้งหมดที่พึงมีสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ๆ

โดยการคำนวณ FTES ใช้สูตรดังนี้

$$FTES = (a \times b) \div (8 \times 36)$$

a คือ จำนวนหน่วยกิตที่สอนโดยคณะ

b คือ จำนวนนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ในหลักสูตร

กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการเป็นสถาบันร่วมผลิตได้ในข้อใด หรือประสงค์จะขอยกเลิกเงื่อนไขข้อใด ให้คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์ สภาเภสัชกรรม พิจารณาเป็นรายกรณีไป

หมายเหตุ ข้อมูลประกอบการพิจารณาเป็นอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตเพื่อประกอบการขอรับรองสถาบันหรือการยื่นขอความเห็นชอบหลักสูตร มีดังนี้

1. ชื่อ-สกุล
 2. ใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (ถ้ามี)
 3. วุฒิการศึกษาและคุณวุฒิ
 4. ประสบการณ์และลักษณะงานที่รับผิดชอบ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ
 5. หลักฐานประกอบ ตัวอย่างเช่น หนังสือแสดงการปฏิบัติงาน หรือหลักฐานแสดงประสบการณ์ หรือหนังสืออนุมัติ วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือหลักฐานอื่นที่แสดงความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- ขอแนะนำ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำข้อตกลงการร่วมผลิต สถาบันการศึกษาอาจหารือกับสภาเภสัชกรรมก่อนก็ได้ หรือจัดการชี้แจงก่อน

เอกสารแนบท้าย
ประกาศสภาเภสัชกรรม
เรื่อง ข้อเสนอแนะและพึงปฏิบัติในการจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์

เพื่อประโยชน์ในกระบวนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิตที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบและเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติอันจะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์และต่อผู้เรียนสภาเภสัชกรรม จึงเห็นควรออกประกาศ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาคณาจารย์

สถาบันควรมีกระบวนการพัฒนาอาจารย์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้สถาบันได้มอบหมายให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาอาจารย์ควรมีอย่างน้อยในเรื่องต่อไปนี้

๑. มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ประจำสถาบันและอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ หลักสูตรที่สอน การจัดการเรียนสอน การวัดและการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการเป็นอาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษา มีจรรยาบรรณอาจารย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ
๒. มีการพัฒนาอาจารย์ประจำให้มีทักษะในการปฏิบัติวิชาชีพเฉพาะด้านตามสาขาของตน
๓. มีการพัฒนาทักษะการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
๔. เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผลและการวิจัย
๕. ส่งเสริมการเขียนตำรา หนังสือ บทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งการส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
๖. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น
๗. สนับสนุนการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น สนับสนุนการฝึกอบรม การดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ และการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๘. มีการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมแต่ละสาขาในสถานการณ์จริง

2. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

2.1 กลยุทธ์การสอน

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การทดลองในห้องปฏิบัติการ การเรียนรู้จากกรณีศึกษา การเรียนรู้เชิงรุก การใช้บทบาทสมมติ การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้ผู้ป่วย

จำลอง การเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง การทำกิจกรรมร่วมกับสังคม เป็นต้น มีการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา มีทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ การนำมาใช้ และทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพเข้าไปในเนื้อหาด้วย มีการจัดการศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพ สำหรับในแต่ละสาขาวิชาจะเน้น กลยุทธ์การสอนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ การเรียนรู้ในรายวิชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

ใช้วิธีการประเมินผลที่ถูกต้องเหมาะสมกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ เน้นการ ประเมินผลที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การสอน เช่น การสอบข้อเขียน การสอบภาคปฏิบัติ การทำ แบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน การประเมินกันเองของผู้เรียนในกิจกรรมกลุ่ม และการประเมิน ทักษะการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ เป็นต้น เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3. ระบบและกลไกการทบทวนและปรับปรุงการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทบทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิตนักศึกษา มีผลลัพธ์ การเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดในหลักสูตรขณะที่ทำการศึกษา และขณะสำเร็จการศึกษาสถาบันอุดมศึกษากำหนดกลวิธี การทบทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ภายหลังที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลของหลักสูตรเพื่อให้นิสิตนักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งประเมินความสำเร็จของการผลิต บัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร เช่น บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และแหล่ง ฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ เป็นต้น